

[Holstein.]

overskuelig, tage som Type en Hovedgaard paa 500 Tdr. Land god Jord, som udstykkes fuldstændig til Husmandsbrug, det vil sige til ca. 50 Husmandsbrug à 10 Tdr. Land, og lad os saa sammenligne denne Husmandskoloni paa 50 Husmandsbrug à 10 Tdr. Land med en Gaard paa 500 Tdr. Land, skattemæssigt set.

Det er for Ejendomsskatternes Vedkommende overmaade ligetil, for der findes tydelige Data og Oplysninger i Det landøkonomiske Driftsbureaus regnskabsmæssige Behandlinger. Hvis det ærede Medlem Hr. Ulufson og den højtærede Landbrugsminister vil gennemgaa disse Regnskaber og dette Materiale lige saa lidenskabsløst og lige saa objektivt, som Det landøkonomiske Driftsbureau gør det, udelukkende med det Formaal at faa fuld Klarhed og den fulde Sandhed frem i disse Spørgsmaal, saa vil det ærede Medlem og den højtærede Landbrugsminister se, naar de tager de sidste Beretninger for 1923—24, 1924—25 og 1925—26, at Ejendomsskatterne i alt, baade til Stat, Amt og Kommune, gennemgaaende for Brugene af alle Størrelser, lige fra det store til det lille, er ca. 30 Kr. pr. ha — og det stemmer ganske med de Resultater, som det ærede Medlem Hr. Duborg ogsaa har henvist til. Der kan være en lille Smule Svingning fra Aar til Aar, men i det store og hele, ligger Skattebeløbet dér for alle Brugenes Vedkommende. Saa vidt for Ejendomsskatternes Vedkommende, der er altsaa praktisk talt ingen Forskel paa, hvad der ad den Vej ydes til det offentlige.

Hvorledes er nu Forholdet med Hensyn til de personlige Skatter til Stat og Sognekommune? Jeg har forhørt mig for de Brugs Vedkommende, som er oprettet paa den Hovedgaard, der hjemme hos mig, som nævnt, blev stillet til Raadighed ved Lensaflysningen, og det er blevet mig meddelt, at de paagældende Statshusmænds Indtægt ligger mellem 1 600 og 2 400 Kr. Lad os tage Gennemsnittet og sige, deres Indtægt er 2 000 Kr., og lad os forudsætte, at hele Gaarden er blevet udstykket til 50 Husmandsbrug à 10 Tdr. Land, som altsaa i Gennemsnit giver 2 000 Kr.s Nettoindtægt; hvorledes skatter de nu til Staten af disse 2 000 Kr.? Formueskat er der jo ikke Tale om for deres Vedkommende, det findes ikke, men hvad Indkomstskatten angaar, er Forholdet det, at de for det første af de 2 000 Kr. har Ret til at fradrage 1 200 Kr., saa er der 800 Kr. tilbage, og hvis Husmanden

har 4 Børn — og det tror jeg, man omtrent gennemsnitligt kan sige, han har, — kan han fradrage 200 Kr. for hvert Barn, det bliver 800 Kr. Saa røg de 800 Kr., og saa er der ingen Indkomstskat til Staten, og Formueskat er der heller ikke. Saa gaar vi til den personlige Skat til Kommunen. Hvorledes forholder det sig med den? I den paagældende Kommune hjemme er den kommunale Skatteprocent 4,5. Ogsaa for Kommuneskattens Vedkommende har man Lov til at trække 200 Kr. fra for hvert Barn, det bliver, hvis der er 4 Børn, 800 Kr. (Afbrydelse). Ja, det er der tidt. Saa er der 1 200 Kr. tilbage, og for disse 1 200 Kr.s Vedkommende skal der altsaa svares 4,5 pCt., saa vil ærede Medlemmer let kunne overbevise sig om, hvor meget det er, der betales i direkte Personskat til Kommunen af de paagældende Statshusmænd.

For Ejendomsskatternes Vedkommende har altsaa Det landøkonomiske Driftsbureau paavist, at det er omtrent lige, hvad der ydes af det lille, det mellemstore og det større Brug, ca. 30 Kr. pr. Hektar. Formue- og Indkomstskat til Staten eksisterer ikke for Husmandsbrugs Vedkommende, og Indkomstskat til Kommunerne svares af et meget lille Beløb, 1 200 Kr., med en Skatteprocent af 4,5 altsaa meget lidt. Men saa maa man yderligere tage i Betragtning, at mange Kommuner utvivlsomt for disse Husmænds Vedkommende benytter vor bekendte kommunale Skatteharmonika med Tillæg og Fradrag, saa det bliver rimeligvis endnu mindre, mangfoldige Steder i hvert Fald.

Saaledes er Billedet skattemæssig set, hvis vi tænker os, at Hovedgaardens 500 Tdr. Land er udstykket til 50 Husmandsbrug. Lad os nu se, hvorledes Forholdet ligger, hvis den drives som Hovedgaardsjord. Efter Landøkonomisk Driftsbureaus Regnskab og efter, hvad meget kendte Regnskabsførere paa mangfoldige store Gaarde er kommet til, er Arbejdslønnen paa et saadant Brug ca. 100 Kr. pr. Tønde Land. Det vil sige, at Arbejdslønyrden paa dette Brug er ca. 50 000 Kr., og af disse 50 000 Kr. svares Løn til en Arbejdsstab paa trediven eller et Par og trediven Mennesker. Disse Mennesker betaler jo ogsaa Skat, og en stor Del af dem betaler mere i Skat end Husmanden, for det første fordi de har større Indtægt — en dygtig Fodermester har større Indtægt end en Statshusmand —, og for det andet fordi mange af dem er ugifte og har Kost og Logis saa der ikke er Fradrag. Men saa skal saadanne Besid-